

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«АМЕРІКАН ЮНІВЕРСІТІ КИЇВ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

ТОВ «ВНЗ «Американ Юніверсіті Київ»
протокол № 40 від 22 серпня 2024 р.

Ректор

Яцек ЛЕШЬКОВ

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора

ТОВ «ВНЗ «Американ Юніверсіті Київ»
від 22 серпня 2024 р. № 35-ОД

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ПРАВА НА ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ
ДИСЦИПЛІН ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В
АМЕРІКАН ЮНІВЕРСІТІ КИЇВ
(нова редакція)**

м. Київ, 2024

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про реалізацію права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Американ Юніверситі Київ (далі – «Положення») затверджене на підставі Статуту Товариства з обмеженою відповідальністю «Вищий Навчальний Заклад «Американ Юніверситі Київ» (далі – «Університет» або «Американ Юніверситі Київ») відповідно до статті 10 та 62 Закону України «Про вищу освіту», статті 53 Закону України «Про освіту», інших актів чинного законодавства України та внутрішніх документів Університету.

1.2. Положення регламентує порядок забезпечення здобувачам вищої освіти права вибору навчальних дисциплін в Університеті відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Положення про організацію освітнього процесу в Університеті, а також реалізації здобувачами вищої освіти права вибору навчальних дисциплін.

1.3. Положення формалізує наступні процедури:

- формування каталогів вибіркового навчальних дисциплін та доведення їх до здобувачів вищої освіти;
- здійснення вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін з каталогів вибіркового навчальних дисциплін;
- організація вивчення здобувачами вищої освіти обраних навчальних дисциплін.

1.4. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Університету в межах своїх повноважень, визначених в Статуті Університету та внутрішніх документах Університету.

1.5. Зміни та доповнення до цього Положення затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету відповідно до вимог Статуту Університету та внутрішніх документів Університету.

II. ПРАВО НА ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Реалізація здобувачами вищої освіти Університету права на особистий вибір навчальних дисциплін дозволяє створити в Університеті освітнє середовище, орієнтоване на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, що є складовою студентоцентрованого навчання, зокрема надає можливість здобувачу вищої освіти:

- сформулювати індивідуальну освітню траєкторію;
- реалізувати право на участь у формуванні свого індивідуального навчального плану;
- ознайомитися з сучасним рівнем наукових досліджень у відповідній галузі знань;
- поглибити професійну підготовку в межах обраної спеціальності та освітньої програми;
- добути додаткові результати навчання в межах формування загальних та/або фахових компетентностей.

2.2. Здобувач вищої освіти особисто вибирає навчальні дисципліни відповідно до навчального плану, за яким він навчається, що визначає кількість і обсяг навчальних дисциплін для особистого вибору здобувачем для конкретного семестру. При цьому здобувач вищої освіти має право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших освітніх програм, за погодженням із

керівником відповідної випускової кафедри (факультету).

2.3. Обсяг навчальних дисциплін, що можуть бути обрані здобувачем вищої освіти (вибіркові навчальні дисципліни), становить не менш як 25 відсотків загального обсягу (в кредитах ЄКТС) відповідної освітньої програми, за якою навчається здобувач на відповідному рівні вищої освіти, з урахуванням вимог освітньої програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів.

2.4. У навчальному плані кожної освітньої програми визначаються обсяги та семестр вивчення вибірових навчальних дисциплін, а також каталоги, з яких обираються дисципліни: загальноуніверситетський каталог вибірових навчальних дисциплін (ЗУ-Каталог) та/або факультетський каталог вибірових навчальних дисциплін (Ф-Каталог) та/або вибір концентрації.

2.5. Кожен каталог вибірових навчальних дисциплін є систематизованим анотованим переліком навчальних дисциплін, які відносяться до вибірової складової освітньої програми для певного рівня вищої освіти.

2.6. Формування кожного каталогу має здійснюватися на принципах альтернативності (значення), змагальності (значення) та студентоцентризму (навчальні дисципліни можуть вважатися вибіровими, лише якщо вони є такими з точки зору здобувача вищої освіти).

2.7. Результати вибору здобувачем навчальних дисциплін зазначаються в його індивідуальному навчальному плані наступного навчального року.

2.8. Навчальні дисципліни, які внесені до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти, є обов'язковими для вивчення таким здобувачем. Невиконання індивідуального навчального плану є підставою для відрахування здобувача вищої освіти з Університету.

III. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Зміст конкретної вибірової навчальної дисципліни визначає її силабус.

3.2. Зміст вибірових навчальних дисциплін повинен враховувати вимоги до актуальності, наукоємності, практичної спрямованості та рівня вищої освіти.

3.3. Навчальні дисципліни ЗУ-Каталогу спрямовані на поглиблення й вдосконалення загальних компетентностей, визначених стандартами вищої освіти.

3.4. Обсяг та семестровий контроль вибірових навчальних дисциплін ЗУ-Каталогу є уніфікованими і, як правило, становить 6 кредитів ЄКТС з формою семестрового контролю – залік або диференційований залік.

3.5. Навчальні дисципліни Ф-Каталогів спрямовані на поглиблення й вдосконалення спеціальних (фахових) компетентностей, визначених освітньою програмою.

3.6. Навчальні дисципліни концентрації створюють умови для розширення професійних знань в межах обраної освітньої програми. Концентрація формується з трьох навчальних дисциплін. Обсяг кожної дисципліни становить, 6 кредитів ЄКТС з формою семестрового контролю – диференційований залік. Загальний обсяг дисциплін, які входять до концентрації складає 18 кредитів ЄКТС. З урахуванням того, що загальний обсяг вибірового циклу складає 24 кредити ЄКТС (26,6% від загального обсягу освітньої програми), одна дисципліна концентрації обирається студентом з ЗУ-Каталогу, і становить 6

кредитів ЄКТС. Крім того Виробнича практика, передбачена освітньою програмою, яка становить 12 кредитів ЄКТС, повинна відповідати напряму професійних знань обраної концентрації.

3.7. Обсяг та види аудиторних занять, форма семестрового контролю вибіркового навчальних дисциплін визначається відповідним навчальним планом.

3.8. Допускається формувати перелік вибіркового навчальних дисциплін у вигляді впорядкованої послідовності їх вивчення відповідно до навчального плану, якщо, наприклад, існують певні пререквізити навчальної дисципліни (вимоги до допуску здобувача вищої освіти до вивчення дисципліни).

3.9. Кожного семестру, починаючи, з третього семестру підготовки бакалаврів та другого або третього семестру підготовки магістрів або докторів філософії, здобувач вищої освіти відповідного рівня вищої освіти має вивчати не менше однієї обраної ним навчальної дисципліни.

3.10. При формуванні каталогу вибіркового дисциплін обов'язково надається силабус навчальної в якому зазначені мета та цілі, короткий опис курсу та програмні результати навчання дисципліни, обсяг в кредитах ЄКТС.

3.11. До ЗУ-Каталогу можуть бути внесені тільки навчальні дисципліни, що мають повне інформаційне та методичне забезпечення, необхідне для її засвоєння здобувачами вищої освіти, відповідно до вимог Університету.

3.12. За зміст та реалізацію вибіркової навчальної дисципліни в освітньому процесі несе відповідальність гарант освітньої програми та/або декан факультету, за якою/яким закріплено викладання відповідної навчальної дисципліни.

3.13. ЗУ-Каталог формує Відділ студентської реєстрації та інформації Університету за такою процедурою (ВСРІ):

1) на початку поточного навчального року ВСРІ, разом з деканом, гарантом та програмним менеджером, формують анотований перелік відповідних дисциплін;

2) до кінця осіннього семестру Університету ЗУ-Каталог розміщується на офіційному веб-сайті Університету для загального ознайомлення.

3.14. Перелік навчальних дисциплін ЗУ-Каталогу вносяться в електронний формат для вибору здобувачами з врахуванням року навчання та індивідуальності/специфіки спеціальності (за наявності).

3.15. При формуванні Ф-Каталогу основними критеріями для його формування є:

– затребуваність стейкхолдерами (актуальність дисципліни з точки зору розвитку відповідної галузі економіки, напрямку наукових досліджень, попиту на відповідні компетентності на ринку праці тощо);

– кадрове забезпечення (враховується науковий ступінь, вчене звання, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, відгуки здобувачів щодо якості викладання викладачами);

– навчально-методичне забезпечення (наявність силабусу, підручників, навчальних посібників тощо);

– інформаційно-дидактичне забезпечення (наявність презентацій, відео-матеріалів, демонстраційних матеріалів, зразків тощо);

– матеріально-технічне забезпечення (наявність обладнання, програмного забезпечення для проведення лабораторних робіт, комп'ютерних практикумів).

3.16. Для формування Ф-Каталогу здійснюється наступна послідовність дій:

1) до 1 лютого поточного навчального року створюється робоча група, яка складається з гарантів та програмних менеджерів освітніх програм під керівництвом декана факультету для розробки та/або оновлення переліку навчальних дисциплін Ф-Каталогу;

2) робоча група аналізує методичне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення запропонованих кафедрами (факультетами) вибіркового навчальних дисциплін щодо можливості організації освітнього процесу високої якості;

3) кількість та різноманітність запропонованих навчальних дисциплін у Ф-Каталозі має бути достатньо великою і не дублювати одна одну;

4) перелік навчальних дисциплін Ф-Каталогу формується в межах відповідної спеціальності (єдиний для всіх кафедр одного факультету, на яких навчаються здобувачі вищої освіти відповідної спеціальності);

5) Сформований робочою групою Ф-Каталог подається на розгляд і затвердження ректору Університету;

6) Не пізніше травня Ф-Каталоги розміщують на офіційному веб-сайті Університету (веб-сторінках відповідних факультетів) для ознайомлення здобувачів вищої освіти.

IV. ПРОЦЕДУРА ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

4.1. Перед здійсненням особистого вибору навчальних дисциплін здобувачі вищої освіти ознайомлюються із порядком, строками, особливостями запису на вивчення запропонованих вибіркового навчальних дисциплін та з умовами формування навчальних груп для вивчення вибіркового навчальних дисциплін ЗУ-Каталогу та/або Ф-Каталогів.

4.2. До початку вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін програмні менеджери освітніх програм ознайомлюють здобувачів з переліком вибіркового дисциплін ЗУ та Ф-Каталогів та короткою інформацією (силабусами освітніх компонентів), шляхом розсиланням інформації на корпоративну електронну адресу. За потреби, викладачі, які викладають освітні компоненти або гарант освітньої програми, можуть надати додаткову інформацію щодо дисциплін вільного вибору.

4.3. Вибір навчальних дисциплін із ЗУ-Каталогу та Ф-Каталогів здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється протягом весняного семестру (обрані дисципліни вивчатимуться у наступному навчальному році).

4.4. Вибір навчальних дисциплін із ЗУ-Каталогу та Ф-Каталогів здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється протягом осіннього семестру першого року навчання, якщо обрані дисципліни вивчатимуться у весняному семестрі того самого року навчання або у весняному семестрі, якщо навчальні дисципліни будуть вивчатися в осінньому семестрі наступного року.

4.5. Процедура вибору навчальних дисциплін із ЗУ-Каталогу та Ф-Каталогів здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти включає такі етапи:

1) заповнення здобувачами електронної форми Microsoft 365 для вибору навчальних дисциплін для вивчення у наступному навчальному році. Тривалість етапу – не менше двох тижнів. Етап контролюється менеджером освітньої

програми з метою забезпечення участі всіх здобувачів у процедурі вибору дисциплін;

2) опрацювання результатів вибору дисциплін та формування навчальних груп для їх вивчення, враховуючи встановлену мінімальну чисельність здобувачів у групі;

3) повідомлення кожного студента про підтвердження його вибору на першому етапі обрання навчальних дисциплін із ЗУ-Каталогу або про неможливість формування групи для вивчення обраної ним навчальної дисципліни.

4.6. У разі неможливості формування навчальної групи для вивчення певної навчальної дисципліни, здобувачам вищої освіти надається можливість обрати існуючі сформовані курси або здійснити повторний вибір іншої навчальної дисципліни.

4.7. Вибір навчальних дисциплін з Ф-Каталогів аспірантами здійснюється на початку осіннього семестру (обрані дисципліни вивчатимуться у весняному семестрі того самого року навчання) та на початку весняного семестру першого року навчання (обрані дисципліни вивчатимуться у наступному навчальному році).

4.8. Процедура вибору аспірантами навчальних дисциплін з Ф-каталогів реалізується відповідно до даного Положення, яке доводиться до відома аспірантів на початку навчального року.

V. ОПРАЦЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ГРУП

5.1. Остаточна інформація щодо обраних здобувачами вищої освіти дисциплін із ЗУ-Каталогу, кількості навчальних груп, їх особовий склад тощо, передається менеджером освітньої програми:

1) академічним підрозділам для формування індивідуальних навчальних планів здобувачів;

2) на факультети та кафедри, за якими закріплене викладання обраних навчальних дисциплін, для формування педагогічного навантаження відповідним науково-педагогічним працівникам.

5.2. Навчальні групи з вивчення вибіркового навчального дисциплін мають бути чисельністю не менше:

– 10 осіб для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;

– 5 осіб для другого (магістерського) рівня вищої освіти;

– 3 осіб для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

5.3. Вимоги щодо мінімальної чисельності навчальних груп не поширюються на ті випадки, коли певну навчальну дисципліну Ф-Каталогу обрали всі здобувачі вищої освіти, які навчаються за відповідною освітньою програмою, або порушення цих вимог не призводить до перевищення максимального педагогічного навантаження науково-педагогічних працівників відповідної кафедри (факультету).

5.4. Здобувач вищої освіти, який не реалізував своє право на вибір навчальних дисциплін, може бути записаний на вивчення навчальних дисциплін, обраних директором освітньої програми, з метою оптимізації кількості та чисельності навчальних груп і потоків.

5.5. Якщо здобувач вищої освіти з поважної причини не зміг вибрати навчальні дисципліни вчасно, або виявив помилку щодо свого волевиявлення, він подає інформацію щодо причин, з яких він не зміг здійснити вибір менеджера освітньої програми, для узгодження подальших дій з деканом факультету, а також надає документи, які засвідчують поважність причин пропуску встановлених термінів вибору навчальних дисциплін.

5.6. Не допускається зміна обраних навчальних дисциплін після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

5.7. Заяви здобувачів вищої освіти, з результатами вибору навчальних дисциплін, подаються у вигляді електронної форми, і генеруються в електронній системі Університету. Всі розпорядчі документи про формування навчальних груп зберігаються впродовж усього строку навчання відповідних здобувачів вищої освіти.

5.8. У випадку поновлення, переведення здобувача вищої освіти, допуску до занять після завершення академічної відпустки або у випадку навчання за скороченим терміном навчання, за письмовою заявою здобувача та згодою випускової кафедри (факультету) можливе перерахування результатів навчання вибіркового дисциплін.